

**PER QUÈ
UN MUSEU PROGRAMA ACTIVITATS AMB,
PER A I SOBRE GENT GRAN?**

Per què un museu programa activitats amb, per a i sobre gent gran?

Sebastià Mascaró Cabrer
Irene Amengual Quevedo
Antonina Matamalas Enseñat
Eva Cifre Moré
Dora Sánchez González

Resum

Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma i, en concret, les àrees d'Educació i Formació i d'Acció Cultural, tenen a com objectiu apropar l'art contemporani als diferents públics i col·lectius, no només com a finalitat en si mateixa, sinó també com a mitjà per reflexionar sobre el món que ens envolta i desenvolupar així el pensament i sentit crític, afavorint un aprenentatge significatiu. El compromís del museu de treballar amb el col·lectiu de gent gran ha anat creixent amb el temps. De la realització d'accions puntuals es va passar a incorporar un programa d'activitats anuals que porten per nom Gran Gent / Gent Gran i que ha comptat amb el suport de Bancaja en els inicis.

En aquest article es detallen, en primer lloc, el marc teòric que sosté el disseny, desenvolupament i programació de les activitats per a aquest col·lectiu i, en segon lloc, totes les activitats que les àrees d'Educació i Formació i d'Acció Cultural han dut a terme des de l'any 2011. Al museu Es Baluard som conscients que la imatge social de les persones grans segueix sent bastant negativa i que són les interpretacions biologicistes i psicologicistes les que segueixen dominant (Ruiz, 1995: 25). Per això, amb els nostres programes per a aquest col·lectiu, volem contribuir a promoure una imatge positiva de les persones grans, com un capital social i com a font de desenvolupament econòmic i social; no com a càrrega i despesa (Causapié, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 221).

Resumen

Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma y, en concreto, las áreas de Educación y Formación y de Acción Cultural, tienen como objetivo acercar el arte contemporáneo a los diferentes públicos y colectivos, no solo como finalidad en sí misma, sino también como medio para reflexionar sobre el mundo que nos rodea y desarrollar el pensamiento y sentido crítico, favoreciendo un aprendizaje significativo. El compromiso del museo de trabajar con el colectivo de gente mayor ha ido creciendo a lo largo del tiempo. De la realización de acciones puntuales se pasó a incorporar un programa de actividades anuales que tiene por nombre Gran Gent / Gent Gran y que ha contado con el apoyo de Bancaja en sus inicios.

En este artículo se detallan, en primer lugar, el marco teórico que sostiene el diseño, desarrollo y programación de las actividades para este colectivo y, en segundo lugar, todas las actividades que las áreas de Educación y Formación y de Acción Cultural han llevado a cabo desde 2011. En el museo Es Baluard somos conscientes de que la imagen social de las personas mayores sigue siendo bastante negativa y que son las interpretaciones biologicistas y psicologicistas las que siguen dominando (Ruiz, 1995: 25). Por ello, con nuestros programas para este colectivo y su entorno, queremos contribuir a promover

una imagen positiva de las personas mayores, como un capital social y como fuente de desarrollo económico y social; no como carga y gasto (Causapié, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 221).

1. Marc teòric sobre el qual s'erigeixen les línies d'actuació del museu Es Baluard per treballar amb gent gran

Tal com s'exposa al Llibre blanc (Causapié, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 221), ja fa temps que es treballa sobre l'aprenentatge al llarg de tota la vida. A la Conferència Internacional sobre la Crisi Mundial d'Educació de 1967, a Virginia (EUA), es plantejà el fet que l'escola no podia proporcionar tota la informació que requerien els ciutadans i es va fer palesa la necessitat de desenvolupar altres modalitats de formació. Així doncs, el 1973 es va crear la primera Universitat de la Tercera Edat a França (Tolosa), que dugué a terme la primera generació de programes socioeducatius per a persones grans. A la segona meitat dels anys setanta va tenir lloc la segona generació d'aquests programes; les conferències sobre salut i higiene donaren pas a programes més extensos com jornades i cursos. A Espanya, aquest tipus de feina és molt més recent; no és fins els anys vuitanta que es comencen a desenvolupar aquestes iniciatives. A poc a poc, sorgiren programes avui encara vigents, com les Aules de la Tercera Edat, entitats i programes de voluntariat, iniciatives intergeneracionals, proposades en centres socials, cívics i cases de cultura, com també programes universitaris per a gent gran. Els anys noranta, l'Informe Hamburg (UNESCO, 1997) aportà algunes idees bàsiques sobre *aprendre al llarg de la vida*: l'educació pot contribuir a fomentar una imatge més positiva de les persones grans; la capacitat d'aprenentatge no disminueix fins a edats molt avançades; i s'han de posar en marxa programes específics comptant amb la participació activa de les persones grans. A partir d'aquí es consolidà la tercera generació de programes destinats a la gent gran, ampliant els temes de treball i les programacions, fomentant l'autoaprenentatge i els projectes de recerca.

En la societat de la informació i el coneixement, l'aprenentatge al llarg de tota la vida és important, perquè envellir implica afrontar canvis continus en un món en transformació constant. Per això, ja no es tracta d'ocupar el temps lliure de les persones grans, sinó de desenvolupar les seves capacitats. A Espanya, les persones grans tenen nombroses oportunitats per mantenir-se actives, ja sigui mitjançant associacions (de veïns, de dones vídues, de tipus religiós, etc.), centres de formació de persones adultes (CEPA) o universitats (Causapié, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 221). Pel que fa a la participació dels nostres grans en activitats culturals, les estadístiques demostren que aquesta és en general de baixa intensitat, comparada amb la implicació en un altre tipus d'activitats com les esportives. Al museu Es Baluard ens hem volgut esforçar per canviar aquesta tendència, desenvolupant un ambiciós i complet programa d'activitats culturals anuals per a aquest sector de la nostra

societat, cobrint d'aquesta manera la feina del museu amb públics de totes les edats. Així Gran Gent / Gent Gran és un programa d'activitats que, des de diferents àmbits com són l'educació artística i social, les noves tecnologies, el cinema, etc., està pensat per afavorir l'envelliment actiu, donar veu a la gent gran, escoltar les seves experiències, parlar dels temes que els interessin, crear vincles amb persones de la seva edat, interactuar amb els nés i nées i amb gent jove, en definitiva, compartir temps, valors i emocions.

A les àrees d'Educació i Formació i d'Acció Cultural estam convençuts que els museus són institucions amb un gran potencial per representar la diversitat de la nostra comunitat i treballar-hi. Fent-ho, es poden desafiar els estereotips, promoure la tolerància i lluitar per la cohesió social (GLLAM, 2000: 27). Entenem que la inclusió social no és només un altre «servei» que els museus ofereixen, sinó que una de les funcions cabdals de les institucions culturals és transformar les relacions dels museus amb les seves comunitats, per tornar-les cada cop més dinàmiques i bidireccionals. En definitiva, els museus en general tenen un gran potencial per treballar amb persones grans, contribuint al seu aprenentatge al llarg de tota la vida. Es Baluard, en particular, vol servir de referent a altres museus per incloure aquest públic gran a les seves programacions habituals.

Com se sosté al Llibre blanc (Causupí, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 289), l'aprenentatge al llarg de tota la vida es veu afectat pel concepte de treball per competències, que han estat definides en els termes següents:

«Al hablar de competencia nos referimos al conjunto interrelacionado de conocimientos, habilidades, actitudes y valores que hace posible desempeños y que impulsa el mejoramiento continuo del ser, del saber y del hacer. Las competencias nos permiten superar una visión de la educación basada en el conocimiento teórico y orientarnos hacia desempeños *significativos* para la persona y útiles para la sociedad» (Causupí, Balbontín, Porras & Mateo, 2011: 290).

Tal com defensa el GLLAM (2000), pensam que els museus són un espai idoni per treballar a través de les competències i per ajudar les nostres persones grans a:

- Aprendre a saber (inspirar-se, descobrir, explorar, desenvolupant una passió per l'aprenentatge, adquirint coneixement i coneixement sobre nosaltres mateixos i el nostre món).
- Aprendre a saber fer (adquirir destreses, confiança, competència i habilitats pràctiques).
- Aprendre a saber ser (desenvolupar les nostres capacitats físiques i psíquiques, el nostre benestar i autonomia, així com la nostra habilitat de controlar les nostres vides i influir en el món que ens envolta).
- Aprendre a saber viure amb els altres (fomentant la tolerància, l'enteniment mutu i la interdependència, compartint l'experiència d'aprendre amb la família i els amics).

Per garantir la bona qualitat dels nostres programes, a Es Baluard tenim en compte que aquests han d'estar basats en les necessitats de les persones grans (en els seus interessos, desitjos, històries personals i expectatives) i s'han de desenvolupar mitjançant una metodologia activa i participativa. És crucial, també, desenvolupar els continguts a través de les persones grans participants, treballant *per a* elles i *sobre* elles però també *amb* elles. Es tracta de trobar estratègies per aconseguir el protagonisme d'aquestes persones, fomentant aprenentatges autòdirigits i significatius (Causapié, Balbontín, Porras & Mateo, 2011; Ruiz, 1995).

També, a l'hora de dissenyar els nostres programes i activitats, tenim especialment en compte la importància de fomentar l'aprenentatge en grup. Aquesta és una manera de reduir la sensació d'aïllament i de donar un caire més socialitzador a les activitats d'educació no formal. L'Organització Mundial de la Salut ha posat èmfasi en la importància que la gent gran es trobi amb els seus semblants i es donin suport els uns als altres. Així mateix, un altre dels fronts que hem obert en els nostres programes per a aquest col·lectiu és l'aprenentatge intergeneracional, en el qual s'ha posat especial èmfasi en la programació de 2012 com a any de l'envelliment actiu i la solidaritat intergeneracional de la UNESCO. Com exposa Sally Newman (2008), l'aprenentatge intergeneracional té múltiples beneficis per a la gent gran, per començar, perquè els gratifica el fet de contribuir a la societat, de manera que se senten valorats, acceptats i respectats. Aquests programes enforteixen la relació intergeneracional entre grans, joves i petits, ajuden a teixir un enteniment profund des de les generacions més joves a les més grans; els joves obtenen tradicions, valors i cultura i els grans poden aprendre nous valors, nous punts de vista sobre les tradicions i entren en contacte amb les canviants estructures socials i s'aproximen a les noves tecnologies. L'intercanvi entre ambdues parts promou el respecte mutu, la reflexió crítica i la cura, així com contribueix a enfortir el sentiment de pertinença a la comunitat.

2. Activitats amb gent gran des de l'Àrea d'Educació i Formació

2.1. «Això era així...?»

6, 13, 20 i 27 de juliol de 2011

Taller per a nins i nines de 6 a 12 anys acompanyats dels seus padrins i padrines realitzat a partir de la instal·lació «Signatures», de l'artista Christian Boltanski. Amb aquesta obra reflexionarem sobre la memòria i els seus rastres, sobre la història del nostre passat, que encara és visible a la murada, en alguns fragments, en les marques que hi deixaren els treballadors. Al taller, partirem d'aquesta idea de «fragments significatius», i els participants elaboraren unes caixes retrat a partir de simbolitzar les seves respostes a una sèrie de preguntes: què és el que més li agrada fer?; quina cosa creus que li agrada compartir amb tu?; quin deu ser el lloc (paisatge, racó, etc.) preferit, on se sent millor?;

què és el més important que li ha passat en la vida?; quina part del seu cos és la que més t'agrada d'ell o d'ella?; escriu aquí una pregunta que t'agradaria fer-li.

2.2. «Sargir memòries»

5, 12, 19 i 26 de juliol i 6, 13, 20 i 27 de setembre de 2011

Projecte: Tonina Matamalas

El taller es desenvolupà en dues edicions diferents, per tal de donar cabuda al major nombre de participants possible.

Participants: usuaris de la Residència Mixta de Pensionistes de la Bonanova i de la Llar i Centre de Dia Reina Sofia, de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, Consell de Mallorca. Cada edició comptà amb deu participants, i un total de vint persones foren beneficiàries directes del taller (aforament limitat i amb mescla de participants de cada una de les institucions citades).

En relació amb la instal·lació «Signatures», de Christian Boltanski, es plantejà un taller on, a partir dels records i les memòries personals, parlàrem i compartírem relats sobre la transformació de la vida quotidiana, tot teixint narratives col·lectives mitjançant l'audiovisual.

La connexió amb l'obra de Boltanski foren les biografies personals de cada un dels i les participants, agafant com a fil conductor les seves històries laborals i/o professionals. En les sessions de disseny i programació del taller es comptà amb el suport i assessorament de les professionals dels centres implicats.

L'Àrea d'Educació i Formació també participà en algunes activitats programades per l'Àrea d'Acció Cultural com:

2.3. Presentació de projectes amb gent gran

29 de setembre de 2011. Es presentaren els projectes de l'àrea «Això era així?» i «Sargir memòries».

2.4. Cloenda de Gran Gent / Gent Gran

25 de novembre de 2011. L'Àrea participà en la fi del programa amb la presentació dels vídeos del taller «Sargir memòries».

2.5. «Padrins i néts: l'un al lloc de l'altre»

Dissabtes de gener i febrer de 2013

Al taller, dirigit a padrins i néts, amb nins i nines de 6 a 12 anys, es treballaren algunes obres escultòriques de la col·lecció d'Es Baluard, tot jugant a posar-nos en el lloc de l'altre en recórrer l'exposició «La percepció de l'espai». Proposàrem als padrins i néts que triassin dues obres. La primera, la que a ells els agradava més; la segona, la que ells pensaven que agradava més a l'altre.

Acabada la volta, se separaren en dos grups, padrins per una banda, i néts per l'altra. Els repartírem una targeta a cada un. A la cara de davant, havien d'escriure o dibuixar l'escultura que els havia agradat més a ells; a la cara de darrere, l'escultura que pensaven que devia agradar més a l'altre, i dos arguments per què pensaven que els podia agradar. Una vegada acabada la targeta, es col·locava al peu de l'escultura que pensaven que li devia agradar més a l'altre i passàvem a comentar les obres a partir de les sorpreses i els comentaris que descobríem amb les targetes.

La part de taller consistia a realitzar una activitat plàstica que també s'organitzava sobre les sorpreses que amagava l'altre.

2.6. «Transitant per l'experiència a través dels teus objectes»

22, 24, 29 i 31 de gener de 2013.

Participants: usuaris del centre residencial de SARquavitae a Palma.

Exposició de les obres del 21 al 24 de febrer a l'Aljub d'Es Baluard i del 28 de febrer al 7 de març a la residència de SARquavitae a Palma (camí dels Reis, 308).

Amb el temps, la nostra percepció de les coses i de les relacions humanes i socials canvia. En aquest taller treballarem a partir de la manera com nosaltres, al llarg de la vida, ens transformam per ser diferents persones, o potser, no tan diferents. Al llarg de la nostra vida acumulam una gran quantitat d'objectes. Mitjançant aquests objectes, ens donam a conèixer i alhora coneixem el nostre entorn. Els atribuïm diferents valors en funció dels usos, les emocions que ens susciten, els vincles que adquireixen en relació amb les nostres històries personals.

El museu com a espai transformat i la seva col·lecció ens serviren com a pretext per donar un cop d'ull a la nostra experiència. L'espai museístic resulta especialment idoni per treballar a partir dels objectes i la seva multiplicitat de significats. A l'art contemporani hi ha molts d'artistes que creen les seves obres a partir de la resignificació d'objectes quotidians.

Durant quatre sessions, les sis persones participants, d'una mitjana de 80 anys, indagaren en les diferents lectures que els aportaren els objectes que cadascú havia seleccionat. Els participants feren un exercici de descontextualització d'un objecte significatiu per a ells. Aquests objectes, transformats i treballats a partir d'estratègies de l'art contemporani, s'exposaren en espais públics del museu i de la residència.

2.7. Cloenda de Gran Gent / Gent Gran

L'Àrea d'Educació i Formació participà a la cloenda del programa amb l'exposició de les obres realitzades al taller «Transitant per l'experiència a través dels teus objectes».

3. Activitats amb gent gran des de l'Àrea d'Acció Cultural

3.1. «Les veus de l'experiència»

6, 13, 20 i 27 de setembre de 2011

Visites comentades per les instal·lacions del museu destinades a persones grans amb ganes de recordar, ensenyar, aprendre i construir a partir de l'experiència passada i present. Durant l'activitat es visità el museu de la mà d'una educadora xerrant sobre els temes que més interessaren el grup i observant imatges del passat del terreny que ocupa avui dia Es Baluard. La conversa es continuà prenent un cafè al restaurant del museu afavorint la interrelació entre el grup i amb l'educadora.

3.2. «Caixes d'històries de vida»

Del 27 de setembre al 2 d'octubre de 2011

«Caixes d'història de vida» fou un projecte desenvolupat a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials que parteix originàriament del projecte europeu Making Memories Matter, en el qual, l'any 2005, es dugué a terme una exposició de caixes realitzades per gent gran que relataven les seves històries de vida.

L'exposició «Caixes d'història de vida» d'Es Baluard fou una selecció de la mostra itinerant per les residències per a gent gran de l'IMAS de Felanitx, sa Pobla, la Bonanova, la Llar d'Ancians de Palma i la Llar i Centre de Dia Reina Sofia. Es presentà per primer cop en l'àmbit museístic, i cadascuna de les caixes contenia una representació de les experiències

i els records més significatius de la persona que la realitzà, amb objectes i recreacions d'escenes de la seva vida.

3.3. Presentació de projectes amb gent gran. Conferències

28 i 29 de setembre de 2011

Cicle de conferències per presentar projectes amb gent gran des de l'àmbit artísticocultural i sociosanitari.

«Caixes d'història de vida». Blanca Moll, IMAS, Departament de Benestar Social. Consell de Mallorca / «Confluències». Xisca Veny i Amàlia Salas, Reflexos, Propostes Culturals.

«Això era així?» i «Sargir memòries». Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard.

3.4. Cicle de cinema Gent Gran de Pel·lícula

Cada dimarts del 6 al 27 d'octubre de 2011

Cicle de cinema amb pel·lícules al voltant de diferents temàtiques relatives a la gent gran, en què aquesta és la protagonista principal. En aquesta activitat s'utilitzà el cinema com a instrument directe de transmissió de valors que ajuda a evidenciar problemàtiques d'aquest sector de la població i les seves històries de vida, algunes dures, altres divertides i altres plenes de tendresa.

- *Bicicleta, cullera, poma*, Carles Bosch, Espanya, 2010
- *Jibeuro* ('Sang Woo i la seva àvia'), Lee Jung-Yiang, Corea del Sud, 2002
- *A straight story* ('Una història veritable'), David Lynch, EUA, 2000
- *Young at heart* ('Cors rebels'), Stephen Walter, Regne Unit, 2007

3.5. «Som present-s»

2, 9, 16 i 23 de novembre de 2011

Taller de realització d'històries de vida audiovisuals conformades a partir d'imatges fotogràfiques dels participants i de sons, de la mà d'una educadora i una videògrafa. Es realitzaren diferents sessions en què cada participant, fent la

vista enrere, des del passat fins al present, escollí un dels passatges més importants de la seva vida. A part d'explicar l'experiència viscuda, se cercaren sons i cançons i les imatges més representatives per realitzar el muntatge audiovisual. Amb aquest taller es volgué visibilitzar la història d'aquestes persones, però no només centrant-nos en el passat, sinó parant atenció al seu present i al seu lloc en la societat i la família avui.

3.6. Cloenda de Gran Gent / Gent Gran

25 de novembre de 2011

Celebració de la fi del programa Gran Gent / Gent Gran amb la presentació dels vídeos dels tallers «Sargir memòries» de l'Àrea d'Educació i Formació i «Som present-s» de l'Àrea d'Acció Cultural, amb l'assistència de col·laboradors, organitzadors, participants i públic general interessat en el programa.

3.7. Visites + cafè

Cada dimecres a partir del 24 d'octubre de 2012 fins al 22 de febrer de 2013

Visites diferents a Es Baluard, obertes i dinamitzades, amb l'objectiu de passar una bona estona al museu amb persones més grans de 60 anys. Es visitaren els espais museístics parant atenció als temes que més interessaren a cada un dels grups, visites que finalitzaven continuant la conversa iniciada pel grup al voltant d'un cafè.

3.8. «Diàleg transgeneracional a Recordar TV». ZEMOS98

Del 20 al 22 de novembre de 2012

Taller dirigit a persones obertes i participatives amb ganes d'aprendre sobre el procés cinematogràfic amb els joves i les noves tecnologies tot compartint la seva memòria del passat amb la memòria del futur de nens d'educació primària.

Recordar TV és una televisió per Internet construïda des de la perspectiva de les persones grans. Pretén fomentar l'alfabetització digital d'aquest col·lectiu tan rellevant en la nostra societat, en què l'esperança de vida és cada vegada major.

3.9. Trobada amb ZEMOS98

22 de novembre de 2012

ZEMOS98 és un equip de treball que investiga, programa i produeix continguts relacionats amb educació, comunicació i creació audiovisual. Treballen amb cultura contemporània, conviuen amb la societat en xarxa, creen en la mediació tecnològica, creen xarxes, relacions i comunitats.

En aquesta trobada amb el públic, ZEMOS98 presentà el seu treball en general i els resultats del taller «Diàleg transgeneracional» a Es Baluard en particular.

3.10. «Guateque intergeneracional»

Fi de festa obert a tots els públics amb l'actuació de Whisky Facile, grup mallorquí que interpreta, amb molt sentit de l'humor, les cançons de la música popular italiana dels anys 50 i 60. Whisky Facile recrea en els seus concerts un ambient festiu amb la intenció de fer ballar a la gent i passar una bona estona. Amb aquest concert, L'Aljub d'Es Baluard es convertí en un espai de trobada entre generacions a través de la música. La festa de cloenda coincidí amb la inauguració de l'exposició del taller «Transitant per l'experiència a través dels teus objectes», de l'Àrea d'Educació i Formació. Així mateix, es projectà l'audiovisual resultat del taller «Diàleg transgeneracional a Recordar TV», que ZEMOS98 impartí a Es Baluard.

Referències bibliogràfiques

Causapié, P., Balbontín, A., Porras, M., Mateo, A. (2011). *Envejecimiento Activo. Libro Blanco*. Extret el 13 de juny de 2011 des de: <www.imsero.es/InterPresent1/groups/imsero>.

GLLAM Report (2000, octubre). *Museums and Social Inclusion*. Extret el 14 de juny de 2013 des de <www.2.le.ac.uk/departments/museumstudies/rcms>.

Newman, S. (2008). Intergenerational Learning and the Contribution of Older People. *Ageing Horizons*, 8, 31-39.

Ruiz, B. (1995). Fomentando una percepción positiva del anciano de la educación y la tercera edad. *Pedagogía Social: Revista Interuniversitaria*, 12, 23-35.

Autors

SEBASTIÀ MASCARÓ CABRER

Felanitx, 1975. Llicenciat en Història de l'Art. Educador a l'Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard. Coordinació, disseny i implementació de tallers i projectes vinculats a Gran Gent/ Gent Gran.

IRENE AMENGUAL QUEVEDO

Palma, 1982. Doctora en Educació Artística. Educadora a l'Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard . Disseny i implementació de tallers i projectes vinculats a Gran Gent / Gent Gran.

ANTONINA MATAMALAS ENSEÑAT

Andratx, 1987. Llicenciada en Belles Arts. Educadora a l'Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard. Disseny i implementació de tallers i projectes vinculats a Gran Gent / Gent Gran.

EVA CIFRE MORÉ

Palma, 1976. Llicenciada en Història de l'Art. Coordinadora de l'Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard. Coordinació, disseny, avaluació i implementació de tallers i projectes vinculats a Gran Gent / Gent Gran des de l'Àrea d'Educació i Formació d'Es Baluard. Ponent de la comunicació «Experiències amb gent gran a l'àmbit museístic» al Centre Cultural Flassaders, Palma.

DORA SÁNCHEZ GONZÁLEZ

Reus (Tarragona), 1975. Llicenciada en Filologia Hispànica, Màster en Museologia i Màster en Gestió Cultural . Coordinadora de l'Àrea d'Acció Cultural a Es Baluard. Coordinació, disseny, avaluació, realització de visites, suport i supervisió de tallers i projectes vinculats a Gran Gent / Gent Gran des de l'Àrea d'Acció Cultural d'Es Baluard. Ponent de la comunicació «Experiències amb gent gran a l'àmbit museístic» al Centre Cultural Flassaders, Palma.

